

Boží a naše trpělivost

Jaroslav Černocho

Původně 14. 5. 2011 ve Vyškově

---

*Tento text pochází z archívu kázání sboru Církve adventistů s.d. ve Vyškově.
S obecnými poznámkami k zápisům kázání se můžete seznámit na našich webových stránkách:
<http://vyskov.casd.cz/kazani>*

---

1. Úvod – Životní tempo

Když bychom s manželkou měli říci, v čem se nejvíce lišíme, tak je to určitě **životní tempo**. Irenka je mnohem akčnější, příliš se nerozmýšlí, je optimistická a **ráda v pohybu**, co je po ruce, do toho se zapojí. Já naopak dám přednost se nade vším prve zamyslet a ze všeho si udělám spíše intelektuální zážitek. Nemám rád změny a překvapení...

Ted' se asi chytily účastníci skupinek **Výzev lásky**¹ a možná si také vzpomenou na příklad, na kterém jsem naši odlišnost ilustroval – Irenka mi říká: „Jari, **přines mi prosím brambory**, já mezitím upeču buchtu“. Irenka miluje **recepty**, které se dají realizovat do 8–10 minut, ... nesnáší pletení ☺ – **Žijeme v jiných časových dimenzích** a víme, že překonat tento rozdíl a udělat z něj výhodu, je naše **partnerská výzva**.

Tušíte, co bude dnes tématem našeho uvažování? Možná právě tato naše odlišnost způsobila, že jsem si uvědomil, že může existovat **podobný rozdíl mezi vnímáním času námi a Bohem**.

2. Trpělivé milosrdenství

(Dnes budeme trochu **více listovat**, záleží tedy na vás, jestli mne budete sledovat) Začneme textem povzbuzení, který dává Bůh Izraelskému národu skrze proroka Jeremjáša. Popisuje jistotu milosti, kterou Izrael má u Hospodina:

Jeremjáš 31:2-3 Toto praví Hospodin: "Milost na poušti našel lid, který vyvázl před mečem. Jdu, abych přinesl mír Izraeli." Hospodin se mi ukázal zdaleka: "Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak **trpělivě prokazoval milosrdenství**."

Myslím si, že při **běžném čtení**, zvláště tak známého textu, velmi lehce **přehlédneme** v poselství právě tu myšlenku, u které bych se dnes chtěl zastavit. Ještě než se vrátíme k textu, který jsme

---

¹ Tak se jmenoval jeden tříletý seminář o partnerských vztazích. Krátké shrnutí z něj jsme měli i v našem sboru.

ted' četli, půjdeme na jiné místo bible. Bude to Žalm 106. Nebudu ho číst úplně celý, ale přečtu aspoň tolik, abychom pochopili, proč musí být tak dlouhý.

Žalmy 106:1 Haleluja. Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné.
 2 Kdo vylíčí bohatýrské činy Hospodina, kdo rozhlásí všechnu chválu o něm?
 4 Hospodine, rozpomeň se na mě pro přízeň, jíž svůj lid zahrnuješ, navštiv mě svou spásou...
 6 Zhřešili jsme už se svými otci, provinili jsme se, svévolně si vedli.
 7 Naši otcové v Egyptě nepochopili tvé divy, tvé hojné milosrdenství si nepřipomínali, vzepřeli se při moři, při moři Rákosovém.
 8 On však je zachránil pro své jméno, aby v známost uvedl svou bohatýrskou sílu.
 9 Obořil se na Rákosové moře a vyschlo, propastnými tůněmi je vedl jako pouští.
 10 Zachránil je z rukou toho, kdo je nenáviděl, vykoupil je z rukou nepřítelů.
 11 Jejich protivníky přikryly vody, nezůstal z nich ani jeden.
 12 Tehdy uvěřili jeho slovům, do zpěvu se dali jeho chvále.
 13 Rychle však na jeho činy zapomněli, nečekali trpělivě na jeho pokyn.
 14 Chtivostí se dali strhnout v poušti, pokoušeli Boha v pustém kraji.
 19 Na Chorébu udělali býčka, klaněli se slitě modle, zaměnili svoji Slávu za podobu býka, býložravce.
 21 Zapomněli na Boha, svou spásu, který v Egyptě konal tak velké věci, v zemi Chámově úžasné divy, bázeň vzbuzující činy u Rákosového moře.
 23 Už vyhlásil jejich vyhlazení, ale Mojžíš, jeho vyvolený, postavil se před ním do trhliny a odvrátil jeho zkázonosné rozhořčení.
 32 U Meribských vod ho rozlítli, kvůli nim zle pochodil i Mojžíš, neboť se vzepřeli jeho duchu, jeho rty pronesly nerozvážnost.
 39 Tak se poskvřnili svými činy, svým jednáním porušili věrnost.
 42 Utiskovali je jejich nepřátelé, byli jimi pokořeni, dostali se do područí.
 43 Mnohokrát je vysvobodil; svými nápady však vzpírali se opět, ale na svou nepravost jen dopláceli.
 44 On jejich soužení viděl, slyšel jejich bědování, kvůli nim si připomínal svoji smlouvu, ve svém velkém milosrdenství měl s nimi soucit.
 46 Dal jim dojít slitování u všech, kteří je odvedli do zajetí.
 47 Hospodine, zachraň nás, náš Bože, shromáždí nás z pronárodů, tvému svatému jménu budeme vzdávat chválu, budeme tě chválit chvalozpěvem.
 48 Požehnán buď Hospodin, Bůh Izraele, od věků až na věky! A všechen lid ať řekne: "Amen."
 Haleluja.

Je to trochu **delší žalm**, ale víme už ted' **proč**? Je to vyprávění o věrnosti Božího lidu. Jak neustále scházeli z cesty, ale stejně tak o tom, jak neustále se Bůh ke svému lidu vracel. Bůh se stále ke svému lidu vrací... – Když se ted' vrátíme k našemu předešlému textu, **které slovo bychom ted' už neměli přehlédnout?**

Jeremjáš 31:3-5 Hospodin se mi ukázal zdaleka: "Miloval jsem tě odvěkou láskou, proto jsem ti tak **trpělivě prokazoval milosrdenství**. Znovu tě zbuduji a budeš zbudována, panno izraelská. Znovu se ozdobíš bubínky a vyjdeš k tanci s těmi, kdo se

smějí. Znovu budeš vysazovat vinice na samařských horách. Budou vysazovat, a ti, kteří budou sázet, budou i sklízet.

Jak je možné, že na **konci žalmu**, který je tak **plný hříchů a chyb**, může žalmista volat: „**Hospodine, zachraň nás**, náš Bože, shromáždí nás z pronárodů“. Kde bere tu odvalu znovu říci: „tvému svatému jménu budeme vzdávat chválu“ poté, co vlastně řekl, že z toho už nesčetněkrát sešlo? Může to říct právě proto, že Bůh prokazuje své milosrdenství **trpělivě**.

Už jsem to tady ve sboru říkal několikrát, ale opět se to hodí: Kdysi jsem byl v **sobotní škole mládeže na Olomoucké** – a kdosi tam řekl (jestli to nebyl dokonce **Renda** :), že se mu na Bohu nejvíce líbí to, že s námi má vždy **ochotu začít znovu...** Mě se to moc zalíbilo a řekl jsem si, že se mi to na našem Bohu **odted' taky bude nejvíc líbit** :-)

Pán Bůh je s námi **trpělivý**. I přesto, že je historie božího lidu plná selhání, přichází Bůh stále znovu a znovu a nabízí trpělivě své milosrdenství. Stejně tak můžeme i my spolehnout na Boží trpělivost. **Trpělivost je druhá tvář milosrdenství**. Najdeme i jiné – podobné – texty?

Lukáš 13:6-9 Potom jim pověděl toto podobenství: "Jeden člověk měl na své vinici fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm nenalezl. Řekl vinaři: `Hle, už po tři léta přicházím pro ovoce z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?' On mu odpověděl: `Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit'."

I v Novém Zákoně nacházíme místa, která zdůrazňují Boží trpělivost. Strom, který je **symbolem nevěrného lidu**, není možné skácet, dokud není s naprostou jistotou zřejmé, že by nemohlo dojít k ukvapení. **Být trpělivý znamená být pomalý k hněvu**.

3. Trpělivé očekávání

Několikrát jsme si dnes již ukázali, že **trpělivost** („pomalost k hněvu“) je důležitou **součástí Boží povahy**. Další text, který si přečteme zopakuje totéž, ale něco k tomu **přidá navíc**:

Pláč 3:21-26 ...S důvěrou očekávám Hospodinovo milosrdenství, jež nepomíjí, jeho slitování, jež nekončí. Obnovuje se každého rána, tvá věrnost je neskonalá. "Můj podíl je Hospodin," praví má duše, proto na něj čekám. Dobrý je Hospodin k těm, kdo v něho naději složí, k duši, jež se na jeho vůli dotazuje. Je dobré, když člověk potichu čeká na spásu od Hospodina.

Chci abychom si uvědomili, že **nejenže je trpělivý Bůh**.

On současně chce, **abychom také žili trpělivým životem**.

Nenechává nás čekat na **druhý příchod**?

Neukazuje tím také, jaké je jeho vnímání času a není to **výzva pro naši trpělivost**?

Dnešní doba je **dobou rychlosti** – a **nestálosti**.

A jakoby **duchovní život** a život s Bohem měl mít **jiné tempo**.

Podle Jeremjáše trpělivé, tiché, důvěrné a nepomíjivé.

Trpělivost ilustruje Bůh na různých příkladech:

2 Timoteovi 2:6 ...rolník musí nejprve těžce pracovat, než sklídí úrodu.

A v textu, který se týká **zkázy Jeruzaléma**, který ale vykládáme také alegoricky jako podobenství o době před druhým příchodem, říká Lukáš:

Lukáš 21:19 Když vytrváte, získáte své životy. (SNC: **Jen vydržte**, získáte život).

Je svým způsobem zvláštní, jaký **důraz** text klade na **vytrvání**. Máme vytrvat a čekat, pak je to Boží milosrdenství, které nás zachraňuje. A můžeme snadno pokračovat:

1 Tesalonickým 5:14 ...ujímejte se slabých a se všemi mějte trpělivost.

2 Tesalonickým 3:5 ...Pán ať řídí vaše srdce k trpělivosti Kristově.

1 Timoteovi 6:11 ...Usiluj o spravedlnost, víru, lásku a trpělivost...

2 Timoteovi 2:24 Služebník Kristův má být laskavý ke všem a být trpělivý.

Titovi 2:2 Starší muži ať jsou zdraví ve víře, lásce a trpělivosti.

Galatským 5:22 Ovoce Božího Ducha je láska, radost, pokoj, trpělivost...

2 Petrův 1:5 Připojte ke své víře trpělivost...

Koloským 3:12 Jako vyvolení Boží oblectě soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost.

4. Trpělivost principem Božího království

Texty, které jsme si četli, nám ukazují, že stejně tak jak je důležité abychom **pochopili Boží trpělivost s námi**, tak stejně tak důležité je pochopit **roli trpělivosti v našich vlastních životech**.

Je ještě několik podobných **témat**, která hovoří stejně **jak o Bohu tak o nás**:

- Třeba **láska**. Bůh je láska. A my máme mít lásku.
- Nebo **pokoj**. Bůh je Bohem pokoje. A my máme šířit pokoj.
- Bůh je **milosrdný**. My máme být stejně milosrdní.

Můžeme najít nějaké **společné pojmenování pro vlastnosti, které má Bůh, a které po nás současně chce, abychom je ctili?** – Nebudeme daleko, když je pojmenujeme „**principy Božího království**“.

Bůh **určuje, jakými principy** se řídí Boží království: je takové, jaký je on.

Ale stejně tak je důležité, aby i ostatní **obyvatelé** jeho království **žili podle stejných principů**.

A dnes jsem chtěl říci, že tak jako jsou **láska, milosrdenství a pokoj principy Božího království**, stejně tak je principem Božího království i **trpělivost**:

- **Mojžíš na hoře** – dole netrpělivý lid. Čeká, čeká, a když se Mojžíš dlouho nevrací, nedokáží vytrvat a začnou uctívat falešné Bohy.
- Na jiném místě později **ztrácí trpělivost i Mojžíš**, když má dát vodu Izraeli. Kvůli tom nevstupuje do zaslíbené země (Nu 20, 10).
- Nebo třeba vzpomínáte na **podobenství o rozsévači**? Proč je správnost připodobněna právě k semenu, které zapustí hluboké kořeny a vytrvale dává úrodu? Nebyla by třeba **síla blesku lepší ilustrací**? Možná je to právě proto, že růst rostliny **nelze nijak urychlit**. Má svůj čas. Dokud nezapustí kořeny, dokud nevyroste stonek, nedá ani ovoce.

A dalo by se pokračovat dál a dál...

Chtěl jsem, abychom si dnes znovu **připomněli, že trpělivost je důležitým principem Božího království**.

- Bůh je neskonale trpělivý.
- A Boží lid, který s ním bude, je také proměňován k trpělivosti.

Teď už by nás vůbec nemělo překvapit, že když Pavel v **1 K 13** píše o dokonalé lásce, **jakou vlastnost uvádí jako první**? Láska je ... trpělivá...

Ř 15 dokonce dává Bohu **nový titul**:

Římanům 15:5 Bůh **trpělivosti** at' vám dá, abyste jedni i druzí stejně smýšleli po příkladu Krista Ježíše.

Myslím si, že v dnešní uspěchané době je třeba si uvědomit, že náš Bůh je Bohem pokoje, lásky a trpělivosti.

U nás v práci musí být všechno hotové zhruba dvakrát rychleji, než na jak dlouho bych si práci sám naplánoval. Znamená to, že jsme v **permanentním nestíhání**. Největší vtíp je v tom, že kdybychom to za ten poloviční čas neudělali, nemuseli bychom to dělat vůbec. Někdo by nás předběhl. Dokážete si představit, kdybych šéfovi v den termínu prostě řekl: „**Musíte být ještě trpělivý...“?! :-)**

V **Božím království** budou tyto věci fungovat jinak – Náš Bůh je **Bohem trpělivosti**. A není to teď jen nějaké **dočasné strpění** s námi. Trpělivost je **neměnným principem** Božího království.

5. Pokoušení Boží trpělivosti

Začali jsme dnes naši úvahu myšlenkou, že Boží **trpělivost je nezměrná**. Nebyli bychom ale úplní, kdybychom si nepoložili i otázku, zda **existuje nějaká hranice**, kterou ani Boží trpělivost nepřekročí.

Micheáš 2:1.7 Běda těm, kdo strojí ničemnosti, páchají zlo na svých ložích, dopouštějí se ho za jitřního světla; na to mají dost sil. Vy, kteří se nazýváte domem Jákobovým, což nepokoušíte Hospodinovu trpělivost?

Pokoušet Hospodinovu trpělivost? ... Také apoštol Pavel se ptá podobně:

Římanům 2:4 Či snad pohrdáš bohatstvím jeho dobroty, shovívavosti a velkomyslnosti, a neuvědomuješ si, že dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání?

A právě tak mi to přijde řečeno **nejsrozumitelněji**:

Účelem Boží dobrotivosti a trpělivosti je **přivést nás k pokání**.

Pro takové je připravená **nekonečná trpělivost**.

Zde je připraven Bůh **nadělit štědrě**.

Víte, že je ale ještě **jeden hlas, který může volat proti nám** a může ovlivnit, kolik milosti od Boha dostaneme?

Jakubův 5:4 Hle, mzda dělníků, kteří žali vaše pole, a vy jste jim ji upřeli, volá do nebes, a křik ženců pronikl ke sluchu Hospodina zástupů.

Problém není v tom, že by byl **nedostatek Božího strpení**, ale v tom, že je určeno pro **všechny**. Jakže?! Jinak řečeno, **Boží slitování (trpělivost) končí tam, kde začíná slitování nad druhým**. Nelze, aby Bůh nejednal, když někdo činí nespravedlnost a přitom **utištěný** volá k Bohu o pomoc – v takovém případě proti nám stojí velmi **silný soupeř**.

Sebehlasitější volání samospravedlivého těžko přehluší byť skomírající hlas utištěného.

To je ale **uklidňující** i **varovná** zpráva současně: Bůh je velmi citlivý na hlas toho, kdo trpí nespravedlností.

Na to bychom měli vždycky pamatovat:

- Jako na **povzbuzení** (v případě, že jsme těmi trpícími)
- tak jako na **varování** (a být obezřetní, abychom nebyli příčinou útisku).

6. Závěr

Dnes jsme začali tím **delším Žalmem 106**:

- Ten nám připomínal ty spousty chvil, kdy se **Boží lid odchýlil od správné cesty**.
- Připomněl nám ale také to, že Bůh prokazuje **ještě větší trpělivost** a vždy dává **novou šanci**.

V dalším textu i **fíkovník bez ovoce** dostává další šanci.

Poznali jsme Boha jako toho, kdo **dává milost trpělivě**.

Všimli jsme si potom i textů, které mluví o tom, že si Bůh přeje, abychom **i my byli stejně trpělivi**.

Vysvětlili jsme si to tak, že je **trpělivost** jedním z **pilířů Božího království**. Jedním z **principů Božího království**.

Chtěl jsem dnes v **době**, kdy se ani **nenadějete** a už vás někdo **předběhne**, připomenout, že **Boží království je postaveno jinak**.

Boží trpělivá milost je připravena pro každého.

Nehemjáš 9:23nn Rozmnožil jsi jejich syny jako hvězdy nebeské, uvedls je do země. Dobyli opevněná města... Jedli a nasýtili se... Ale začali být vzpurní a bouřili se proti tobě. Tvůj zákon zavrhli a vraždili tvé proroky, kteří je varovali, aby je obrátili zpět k tobě. Dopustili se strašného rouhání. Proto jsi je vydal do rukou jejich protivníků, aby je sužovali. Když však v dobách svého soužení úpěli k tobě, tys je z nebe vyslychal a z nesmírného slitování jsi jim dával vysvoboditele, aby je vysvobozovali z rukou jejich protivníků. Ale jen si oddechli, zase páchali, co je před tebou zlé. Proto jsi je nechal napospas jejich nepřátelům, aby nad nimi panovali. Když však opět k tobě úpěli, tys je z nebe vyslychal a ve svém slitování je nesčetněkrát zachraňoval.

Amen.